

СВ'ЯТЯТИ СОЮЗ КАПІТАЛІСТІВ.

Апрі Прет в одному з останніх чисел робітничої газети "La Bataille" поміщує передовицю про св'яті союз капіталістичної Франції. Він пише:

"Не лише у великій політичній пресі лежить в наші всілякі реакції на нову палату посівів. Органи, які особливо стремлять до оборони великих капіталістичних інтересів, знають ще маркантийше характер соціальної регресії, яку представляють висліди посліdnих виборів, спричинені новим Св'ятим Союзом між реакційними партіями і сими, що тягнули зиски з промислу, торгівлі і рільництва.

В часі, коли верховодячий економічними інтересами гурт значного депутатських виборів завдяки його капіталам і назначає їм протиробітничу роботу, яку мають зробити завтра в парламенті, "le Bulletin des Halles", зі своєю боку відкриває у виборках блискучу побіду одержану тими, що виглоджують, і торговцями, які хочуть мати абсолютне право обрабовувати руйнувати консументів після своєї побіди.

В часі війни, в дійсності, покрителі дорожні безупинно борони ся проти ревізії і означення цін, яких домагалися робітничі організації і соціалісти.

Лише, дякуючи маневрам купецтва і парискої апропізації, веденим при співчутстві економів міщанської преси, торговців, посередників і спекулянтів успішні добити ся скандальних доходів. Сему не перешкодило кілька невинних розпорядків, виданих парламентом і урядом під натиском публічної опії.

Са політика дорожні піся "Bulletin des Halles" скрити ся і загостри ся через парламент, зложений по його мріям. Подібні сподівани видно впрочім у фінансових книгах, аж про се свідчать вимови теперішні руки на біржі.

Ніколи, від коли тямлять біржевики, не появляла ся подібна знизка, яка відбиває ся на всіх вальорах фінансового торгу.

Спекуляція, яка лютувала на діамантах, нафті і на кавчуку зараз поширює ся на сирові і на промислові вальори, що до яких доси страх перед робітничими ревіндикаціями у боязливих капіталістів вдержав троха обережності.

Емісії, позички множать ся на превелику рідкість воєнних богахів, які в сей спосіб зможуть для своєї вигоди використати свої скандальні маєтки, здобуті на руїнах і на нужді.

Російські вальори беруть також участь в тому звищковому рухові, значущому в сей спосіб свою надію, яку докладають "позолочувани животи" в контрреволюційній і інтервенцістичній політиці супроти Росії.

Отся зворушана згода між високим покровительством, торгівлею і спекуляцією, яких інтереси є репрезентовані виборцями "Клемансінського блоку", підчеркує в очах робочої класи все, чого вона може сподівати ся від палати, яка за дозволом сідх, які казали її вибрати, має забезпечити триумф порядку і суспільного мира, се є завойоване праці капіталам.

Золото в Алясці.

Аляска є дуже багатою країною і мабуть видає більше золота чим другі краї. Недавно геологічна секція департаменту внутрішніх справ оголошила, що в протязі 1917 і 1918 років, копальні золота в Алясці вироблювали на 77,190,000 доларів золота. Ст копальні золота в Алясці зістали відкриті ще 1898 року, але продукція золота розвилась ся доперва в останніх часах, коли систему добування золота значно поліпшено.

Копальні золота в Алясці є розкинені по 11 різних дистриктах і їх продукція золота була би значно більша, як би не було браку робітників. 1918 року в Алясці операція 574 копальні золота, з котрих лише 154 операції в протязі цілого року з рента через дуже короткій сезон. Значна часть золота в Зауєчнені Держави приходиться з Аляски і становить велику пайку державного майна.

З СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ.

(Післяно за "Вперед").

Конгрес свєтїлї про мир.

П. А. Т. доносить, що в Москві розпочав ся днє 2 грудня семий конгрес свєтїлї. До вчора прибуло 831 посів на зїзд. Реферат про політичне положенє виголосив сам Ленїн, в якому він виложив основні боротиби совєтського уряду та підчеркує потребу серйознійшїй праї для скріплення соціалістичної праї, для скріплення соціалістичної держави. Конгрес видає комунїкат в справі мира, в яким говорить ся: Антанта думає про перемирє з Росією. Зробимо мир під умовиною, що антанта не буде мішати ся в наші внутрішні справи. Ми готові до уступок, одначе не заключаємо мира, який був би грібом наших здобутків. Робітничий і селянський уряд є тепер в Росії одиноким владор і лишити ся нею на звєсїдї.

Копєнгагські переговори.

Як відомо, в Копєнгагзі ведуть ся переговори Англїї з большевиками. Представником большевїської Росії є Лїтвінов. Він заявив представникам преси, що большевїцька Росія хоче як найкорше заключити мир. Основною мира булоби неутручуване у внутрішні справи совєтської Росії. Спїрні питання між окраїнними народами, як Українцями, Поляками, Фінляндцями та прибалтійськими народами полагали би большевики дорогою порозумїня з сими народами. Совєтська Росія хоче дійти до господарського порозумїня з Англїєю та Америкою.

На тепер домагаєт ся уряд совєтїв одного вільного порту на балтійському морю та знесення блокади, щоби можна було спровалити збіжє та саритарні річи до Росії. За те готова Росія зложити як кавіон на покритє пів мільярда рублів в золоті в лондонських банках.

Останніми днїями почала з большевиками переговори теж і Данія. Переговори ті веде підполковник Флінсен. До Копєнгаги прибула вже делегація Естонїї, яка теж хоче взяти участь у переговорах. Набїт Швеція має намір почати з Лїтвіновом переговори, на таких основах як Данія.

3 ФІНЛЯНДІ.

Страшний терор буржуазїї.

Італійська соціалістична газета "Авантї", з 22 XI м. р. подає з Штокгольму цікаві вїсті про Фінляндію.

По здавленю революції інтерновано у Фінляндїї більше чим 90.000 робітників. З того 17.000 интернованих убито а 10.000 умерло з голоду. Решту засуджено на кару вїзничї від 3 до 15 років. Опісля часть тих засуджених випущено з вїзничї, одначе відобрано їм всі горожанські права, між тими право голосованя.

Все се доконав білий терор під кермою генерала Маннергейма.

Мімо сих страшних переслідувань, при сьогорічніх виборах до союму фінляндської соціалісти вибрани 83 посів на загальне число 200.

Дякуючи сїй побідї соціалісти є найчисльнішою групою у фінляндському союмі, одначе їзза панаованя білого терору не мають відповідного політичного значеня.

Повисший вислід союмових виборів спричинив упадок Маннергейма при виборах президента фінляндської республіки. Вправді сей послїдній є також реакціонером, одначе є меншим лихом чим Маннергейм.

Зарганічна політика Фінляндїї стоїть під впливом антантських політиків, одначе симпатї робітників до совєтської Росії мають також деякі впливи на ту політику. Так приміром реакційні круги пхають Фінляндію до противольшевицької інтервенції в Росії, одначе дякуючи рішучї волї робітників затї реакції досї не увінчали ся успіхом.

ЗАЯВА ЛІТВІНОВА.

В бесїді з представниками європейської преси представник совєтської Росії Лїтвінов зложив таку заяву:

"Лїтване про вїмну воєнних полонених може бути розважанє тільки тоді, коли устатуть воєнні операції на російській території і буде усунена блокада. Мир в Європї і Азїї тільки тоді настане, коли вїйна в Росії скінчить ся.

Через два роки союзні і центральні держави, при підмозї нейтральних держав, стремлять до поваленя совєтського режиму. І хоч наша країна була зруйнована чотириролітною вїною, то народні маси наїшли в собі на стїльки сили, щоби ставити опір тому великацькому му напорів.

Зараз положенє пройшло ся: Конач може удержати ся тільки в родї агента Яюнії, як що вона рішить ся вести борбу проти Росії, на подібну безглузду авантуру.

Як що Росія вступить в скорому часї в ряди мирних держав, то се матиме загальне значенє для Росії і цілого свєтїа.

Совєтський уряд не робить ніяких політичних комбінацій і не заключає союзів з другими державами, як довго пачуватиме капіталістична система.

Росія числить ся з іншими державами після зросту їхніх господарських сил. Тому ми в першїй мїрі залежні від Англїї і Америки. Франція чекає тільки на кінець вїни, щоби стягнути з Росіїв проценти. Що до Англїї і Америки, то їх господарські інтереси в Росії дуже значні і їх зможе совєтський уряд забезпечити ліпше, як який инший уряд. Я певний, що особисті інтереси антанти приведуть до бажаного результату, якого з такою надією очікує російський народ, а саме наваняня мирових переговорів.

Лїтвінов є певний, що Росія, після закінченя вїни, рішучо двинеть ся, як що союзники дадуть їй підмогу машинами, то що. По його думшї Росія на другий рік не тільки матиме змогу прокормити своє населенє, але й наїде засоби хліба на вивіз. ("Вперед").

МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ В КОПЕНГАГДІ.

"Іманїте" доносить з Копєнгаги, що Лїтвінов дістав повноваження від Ленїна предложити британському представникови умовинї, які могли би бути підставою мирових переговорів. Умовини сї поміщенї є у відозві зверненї до всіх народів. Підставою їх є:

Чужї держави не будуть вмішувати ся до внутрішніх справ Росії. Зї своєї сторони зобов'язуєт ся совєтський уряд не вмішувати ся у внутрішні справи чужих держав. Чужї держави не будуть робити ніякого натиску на мирові переговори, які наичуть ся між совєтською Росією і сусїдними державами — Польщею, Україною, прибалтійськими державами і Фінляндією. Одна пристань над балтійським морем буде призначена для привозу харчів і товарів потрібних для населеня совєтської Росії. Сю пристань маєт ся виняти зпід блокади і мита. Совєтський уряд хоче вислати своїх агентів до Лондону і Нового Йорку для покупки харчевих сєрєднків за пів мільярда рублів в золоті. Для забезпеченя, що совєтська Росія не нападе збройною силою на сю пристань, зобов'язуєт ся совєтський уряд розоружити зглядїть здемобілізувати свою воєнну балтійську флоту на час переговорів.

Отрєді, після одержаня сїх пропозицій, жадає чотириденної перерви переговорів, щоби в межичасї мї порозумїти ся з лондонським урядом.

7-ГОДИННИЙ ДЕНЬ ПРАЦІ В ІСПАНІЇ.

Іспанські углекопи в Астурїї виробили собі 7-годинний день праці.

В Москві утворив ся спеціальний комісарят "для совєтїв Азїї". Головою його є Вознесенський.

АНГЛІЙСЬКИЙ ГЕНЕРАЛ ЗА МИРОМ З СОВІТ. РОСІЄЮ.

Англійський генерал Gough, який був через довгий час шефом англійської військової місїї в прибалтійських краях і в Фінляндїї помістив на днєх статью в "Оксфорд Ревю", в якій сєджує російськї політику антанти.

Генерал Gough стверджує, що більшість російського народа волїть совєтський уряд більше, чим реакційний, який хочєт ся йому накинати. Совєтський уряд є сильним урядом. Реставрація реакційної Росії неможлива. Вона викликає ще лютийшу революцію, чим в році 1917. Принцип інтервенції не даєт ся оправдати. Се все, що предкладає з палати посів майор Ворд є даєт ся перевести в житє. Большевики не є зєвсім "банодно розбишак". Вони завеликі всіди в окупуванцх територїях і народ помагає радо совєтським військам протївти війська Юденїча, Колчака і Денїкіна. Большевики є "ворогами", бо ми самї зробили з них зоробів. Вони хочуть міра вже зїд'їску. Одначе антанта продовжає вїну. Совєтський уряд хоче згоди з західно-європейською демократією і є ворогом настрєний супроти імперіалістичної Німеччини.

Генерал Gough ось як кінчить свої замїтки:

"Признаймо всі уряди дєїєтє на територїях давньої Росії. Зробім кінець домашній вїні. Звєсім торговельні зношини зї всіми країнами Росії".

Статя генерала Gough викликає велике враженє в цілї Англїї. Численні часописи передрукуют її. Полїтика мира з Росією не перестає зєднувати собі в Великій Британїї визначних оборонців. Після манїфєстаційних заяв за мир англійського робітництва, англійських ліберальних і торговельних кругів, стають в оборонї мира також англійські військові круги. ("Вперед").

ЛІСТ ЛЄНІНА ДО ІТАЛІЙСЬКИХ СОЦІАЛІСТІВ.

В "Авантї" з 6 грудня, м. р. є поміщений лїст Ленїна до продавця італійських лївих соціалїстів Ферратї, виланий з нагоди побїди італійських комунїстів на больоському конгресї: Лїст сей звучить:

"Москва, днє 29. листопада 1919.

Дорогий Приятелю! Вістки, які доходять до нас з Італїї, є дуже хороші. Тільки з зарганічних, некомунїстичних часописів ми довідали ся про Ваш больоський конгрес і про блискучу побіду комунїзму. З широго серця складаю бажаня Вам і всім іншим італійським комунїстам і бажаю Вам як найбільших і найкращих успіхів. Примір італійської соціалістичної партїї викличе в цілому свєтї величезний вплив. Передусім Ваша лостанова прийняти участь у виборах до буржуазного парламенту видаєт ся менї дуже влучною, надїю ся, що вона принчитьтє до поладнаня спору, який виринув серед німьких комунїстів що до сего питання.

Нема сумнівів, що явні і скриті опортунїсти, а є таких достї в парламентарному гуртї італійських соціалїстів, подбають про се, щоби уважались больоські рішеня. Боротиба проти сїх тенденцій ще не покінчена, одначе больоська побїда облекшить інші побїди.

При нїнїшньому міжнародному положеню Італїї, перед італійським пролетарїатом стоїть ще дуже трудні завданя. Може бути, що Англїя і Франція, спомоганї італійською буржуазією, попрубують спроводувати італійський пролетарїат до передчасного повстаня, щоби тим легше його здевити. Одначе їх намір не владєт ся. Достойна подму праця італійських комунїстів дає заперуку, що їм поведєт ся преднатїти для комунїстичної справи цїлий промисловий і рільний пролетарїат, а навіть дрібних владєнків, а тоді — виврашивши наперед, корисний з погляду

на міжнародне положенє, момент, — побїда диктатури італійського пролетарїату буде оконечна. Заперукою сего є також поступи комунїстів в Франції, Англїї і цілому свєтї. ("Вперед").

ЩЕ ПРО ВИСЛІД ФРАНЦУЗЬКИХ ВИБОРІВ.

"Іманїте" з днє 2 грудня м. р. з нагоди останніх виборів пише:

Рїжниця між вислідами легіслативних а вислідами мунїципальних виборів у Франції пояснюєт ся по части схильованем, яке огорнуло країну, коли йона 17 листопада довідала ся, що нею буде правити палата посів у своїй більшостї реакційна.

Зливане, гнів, бажанє на правити лихо як найвишє, дали роль при мунїципальних виборах.

Одначе рїжниця між двома виборними механїзмами перєдусім пояснює протївні висліди виборів.

Закон Дєса є поганим законом, сотвореним на те, що би викривлювати нормальний хїд загального голосованя.

Своїм скандальним принципом абсолютної більшостї зїн наказує союзи партїї. Партїї, які хочуть остати чесними і стоїти при своїй програмї, є з гори побїдженіми. Особливо соціалістична партія є спонукана або злучити ся тісно з одною з міщанських партїї, які усі вона побороє на основї своєї основної програми, або бути переможеною через усі партїї зєдненї супроти неї.

По думшї когось з авторів згаданого закона, наслідком сего закона повинна бути коначна злука соціалїстів з радикалами; в дійсності вищїдо зєдненє всіх міщанських партїї проти соціалїзму.

Щоби видобути ся з сїєї ситуації в достойний спосіб для соціалістичної партїї треба агїтувати за правдивою виборною реформою дорогою пропорціональної, інтегральної репрезентації, яка даєт свободу всім партїям.

Ся кампанія покінчитьтє ся дуже скоро, бо неможливо, щоби республіканська Франція задержала систему голосованя, яка дає спромозу жміцї клєрикалів і ємаркїстів вїти арбітрами в національній політиці.

Нїнїшний закон негайно повинен бути зложений в музей легіслативних страхїть.

СОЦІАЛЬНА КРИЗА В ЕСПАНІЇ.

Небогато є на свєтї країн, де би робітнича криза, — яка є зараз всесвітною, — виступала яркіше чим в Еспанїї. Ся криза засвєтчує тут, що публічне багатство може розцвігати в данїй області, хочби пролетарїат не користував ся його зростом.

Є се неоспоримим фактом, що великий промислї і торговля замїтно зросли від 1914 р. на прївїєтському півострові. Курс державних фондів і флюктуация банкових інтересів значують влучно прояви. Ніколи владєстелї копанєв, рїльники, владєстелї корабельних підприємств не збирали подібних зисків. Одначе нужда сєрєд робітників стоїла в особливому противствї до сего добробуту посїдаючих.

В Еспанїї як і всюди підвищенє платїї далеко не дорівнює підвищеню коштів житя. Чим більше Еспанія вивозила з краю і чим більше цїни сєрєднків поживни, навіть найбільше необхідних, підходили в гору, тим більше загострював ся клєсовий антагонїзм.

Кілька разів протязом вїни єспанська буржуазія дтремтїла перед безпосереднюою революцією. Міністерські кризи, які ніколи не були так численні, слїдували з тих несупоків, з тих хитань між сїльною а дагідною політикою. Вже не було більше в її (буржуазїї) силї здержати фатальний хїд подїї.

Вибори в Еспанїї мають де менше значенє, чим деїнде наслідком сего, що партія яка здержить публічну владєт, роз-

порядкує страшним апаратом тероризваня і корупції. Така революційна організація як соціалістична партія, є майже неспосібна до веденя пропаганди в тїні легальности в виду сего, що в кожій хвилині може прийти зашєненє — конституційних гарантїї.

А прєци повело ся соціалїстам одержати в "кортезах заступство, яке грає там чинну роль, чого доказом внесена в останні днєх інтерпелляція в справі Росії.

Одначе передусім значують ся боротиба на економічному полі. Барцельона не перестає бути дуже інтересним видоїщенєм зї своїми страйками і лєвокатями.

Еспанія, в якій промисл був у занепадї, зачала перероджувати ся на протязї вїни, і її пролетарїат готовить ся відограти роль, яку належить ся йому у хвилині, коли збувають ся свєтовї подїї.

(Львівський "Вперед").

ДОМАГАНЯ КАНАДІЙСЬКИХ ТРЕЙД-ЮНІТІВ.

ОТТАВА, 9 сїчня. — Єзекунта канадського ревіснєно-робітничого конгресу та інші канадські робітничі урядники малї, вчєра тригодинну конференцію з членами кабінету, пачас котрої предложили меморїал з домаганем, щоби вїршено закон владєтєю домаганя канадського робітництва. Робітничі представники заявили між іншим, що тепер, коли вже мир підписаний, робітництво мусить наставати на уліпшенє умовин праці, які були відягненї зї зглядом на вїну. Члєни кабінету від сєе заявили, що пропозиції робітництва "взьомє ся під розвагу."

Головні домаганя робітничої делегації були слїдуючі:

Ухвалити закон, котрий би завів 8-годинний день праці, 44-годинний тиждєн, а також мїнімальну владєтє, котра би вистарала на прожиток.

Скасувати неважні додатки до кримінального кодексу, котрі накладзють тяжкі карї за посїданє деякої літератури.

Підприємти акції, щоби всім робітникам привернути повні і необхідні права на організованє ся.

Заохочуванє до принципї спільного виторговуваня.

"Іманїте" в заохочувати до основаня кооперативних товариств з цїллю зменшеня дорожнєв.

Ухвалити такий закон, який улекнував би інкорпорацію таких товариств.

Перевістити зміни в тих органах, які розсуджують чи помагають спорї між робітництвом а роботодавцями.

Пропорціональність представництва. Відносно питання імігрантї робітничої делегація дає від себе такі рекомендації:

1. Назначенє представника зорганїзованого робітництва разом з іншими до центральної імперіалїстичної партїї.

2. Перевеленє реїзїї дотеперїшних метод впусканя імігрантїв зї Сходу в усі спосїби, якими або іждовити їх не впускати, або обмежити їх число в сїй спосїб: впускати одного такого імігранта на кожну тисячку населеня. (Се відносно ся головню до Хїнцїв, Гїндусів і Японцїв).

3. Не давати жалних нагород за спроводжуванє промислових робітників.

Далшї домаганя робітничої делегації не похваляють збільшеня постійного числа війська з 5 на 10 тисяч і жадують якнайскоршого зведеня безмілітарної системи, так як було перед вїною. Далше, щоби ревіснєної юніт мали право охоронити коївїні мїрки перед нарущенєм: щоби днї виборів були публічними свєдчаннями; щоби робітники мали повну помїч в набуваню власних домів; щоби рекомендації більшостї члєнів комісії Мєтєрєс перевести в діло; щоби карати роботодавцїв, які переступають закон про мїнімальну платню; рівна платня так му шїшам, як і жєнщинам за однакову роботу; почати роботу коло Вєлєна-каналу, після предложеної пропозиції, 8 год. денно, а 44 год. тиждєно в праці; щоби робітництво мало свого представника в управлєній радї директорів канадських державних залїзниць.

Перший професіональний конгрес німької Австрїї.

Від недїлі 30 листопада до четвєрға 4 грудня, м. р. радив у Відні в сєлах робітничого дому в Х. округї першїй зїзд професіональних організацій німької Австрїї.

На зїзд прибуло 361 делегатів, які заступали 662.000 члєнів; в тїм було 255 делегатів з Відня, 24 з прочих місцевостей дольшої Австрїї, 12 з горїшної Австрїї, 4 з Сольногороду, 29 з Стїрїї, 3 з Карінтїї та 5 з Тїрєлїо, та 29 редакторів професіональної преси.

СТРАЙКИ В АМЕРИЦІ В 1919 Р.

Недавно американська прєса оголошила данї про страїки, які понєсли капіталїсти і робітники в 1919 році. Робітники втратили на страїках по всїй Америкї \$723,478,300, капіталїсти втратили \$1,266,357,450. По сїейтах втрати вносьєт ся так:

Невада: робітники \$542,600, капіталїсти \$3,000,000.

Нью Гемпшайр — не обраховано.

Нью Джєрзі: роб. 5,000,000, кап. 35,000,000.

Нью Мєксїко — не обраховано.

Нью Йорк: роб. 100,000,000, кап. 300,000,000.

Огайо: роб. 40,000,000, кап. 100,000,000.

Оклахома: *роб. 3,000,000, кап. 8,000,000.

Орегон: роб. 12,000,000, кап. 40,000,000.

Пєнсїльванія: робітники 110,000,000.

Тєксєс: роб. 2,000,000, кап. 5,500,000.

Тєксєс: роб. 7,000,000, кап. 25,000,000.

Юта: роб. 350,000, кап. 650,000.

Вірджїнія: роб. 3,500,000, кап. 10,000,000.

Вашїнгтон: роб. 90,000,000, кап. 125,000,000.

Вєст Вїрджїнія: робітники 30,000,000, кап. 110,000,000.

Вїсконсїн: роб. 15,600,000, кап. 50,000,000.

Про Норт Каролїну і Норт Дакоту не под